

Tørv fra og med dette Aars Udgang er nedsat til det halve, fra 30 pCt. til 15 pCt. Skønt jeg meget vel forstaar Bevæggrunden hertil og ogsaa kan anerkende den, vil jeg gerne under Hensyn til de vanskelige Arbejdsforhold og under Hensyn til Ønskeligheden af i disse vanskelige Tider at bevare det mest mulige Arbejde paa danske Hænder gøre opmærksom paa, at denne Ministeriets Bestemmelse kan komme til at modvirke de Bestræbelser, der udfoldes i saa Henseende af den højtærede Regering. Det er mig bekendt, at den danske Tørveindustri i den kommende Sæson, efter hvad man kan skønne i Øjeblikket, vil blive stillet overfor meget store Vanskeligheder. Prisfaldet paa Brændsel udefra vil tvinge Tørvefabrikanterne til at nedsætte Omkostningerne ved Fremstillingen det mest mulige, hvis de paa Forhaand skal kunne gøre sig Tanke om at kunne klare sig paa Markedet. Føjes saa hertil, som bebudet, en Forhøjelse af Fragten, saa frygter jeg for, at man til Foraaret vil faa at se, at mange Tørveproducenter vil formindske deres Virksomhed betydeligt, mange maaske helt indstille den. Det vil for de Egnes Vedkommende, som har de store Tørvemoser, og hvor mange Arbejdere i Sommerhalvaaret tjener deres Føde ved disse Tørvs Tilvirkning, være en Ulykke, hvis Gennemførelsen af denne Bestemmelse skulde medføre betydelig Indskrænkning i Tilvirkningen af Tørv, og i særlig Grad vilde det selvfølgelig komme til at gaa ud over de paagældende Arbejdere. Jeg vil derfor henstille, at den bebudede Nedsættelse af Fragtgodtgørelsen optages til fornyet Overvejelse og eventuelt udsættes, saaledes at den først træder i Kraft senere. Der er saa meget mere Grund hertil, som det ikke er helt smaa Beløb, der her medgaar til Arbejds løn. Man gør opmærksom paa, at der de sidste Aaringer er udbetalt en Arbejds løn til Tørvearbejdere paa mellem 6 og 8 Mill. Kr. Det gælder i det hele taget for denne Industri, at Raastoffet, Tørvejorden, spiller en meget ringe Rolle i Produktionsudgifterne, det væsentligste er her Arbejds løn og Fragtudgifter. Man har meddelt mig, at et Andragende om Bibeholdelse indtil videre af den hidtil ydede Fragtgodtgørelse vil blive Ministeriet tilstillet fra jyske Tørvefabrikker. Andragendet er maaske allerede Ministeriet i Hænde i dette Øjeblik, og jeg vil gerne, idet jeg anbefaler Andragendet, udtale Ønske om, at Ministeriet af Hensyn til de store Interesser, der er knyttet til dansk Tørveindustri, og af Hensyn til de mange

Arbejdere, som er beskæftigede derved, vil behandle denne Sag med den størst mulige Velvillie.

Endelig kunde jeg ønske at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af Udtalelser, der er faldet under Debatten fra forskellige Medlemmer. Det ærede Medlem Hr. Broersen udtalte Ønsket om en Revision af Lovgivningen vedrørende Amtsraad og Skoleraad. Jeg kan i det væsentligste tiltræde, hvad det ærede Medlem her sagde; i alt Fald paa visse Punkter er jeg ganske enig med ham. Og fremfor alt mener jeg ligesom det ærede Medlem, at det vil være rimeligt, at disse gamle Bestemmelser, der nu er over 50 Aar gamle, optages til Revision, idet Tiden har medført, at der er adskilligt, som kunde ønskes ændret. Endvidere udtalte det samme ærede Medlem Ønsket om en Revision af Vejloven. Den Motivering, han gav: at det var nødvendigt at faa en Ordning af Forholdet mellem Købstadkommunernes og Amtskommunernes Vejvæsen, kan jeg ikke tiltræde. Som Forholdet er nu, er det de fleste Steder ordnet tilfredsstillende, idet Købstadkommuner og Amtskommuner ved Overenskomst har faaet deres Mellemværende angaaende Landevejs-gader ordnet. Men maaske der kunde være andre Grunde, som gjorde det ønskeligt. Jeg kan i det væsentligste tiltræde det ærede Medlems Ønske.

Det ærede Medlem Hr. S. C. Nørgaard rettede et skarpt Angreb paa den nye Forstander for Statens Lærerhøjskole, og det ærede Medlem, som af borgerligt Erhverv er Lærer, udtalte sig ret indgaaende og for øvrigt meget fordømmende om den nye Forstanders Egenskaber og hans Evne til at lede Lærerhøjskolen. Det ærede Medlem udtalte, at Venstre betragtede den nye Forstander som uegnet til dette Hverv. Jeg maa dog gøre opmærksom paa, at det ikke er fra alle Sider indenfor Partiet Venstre, at denne Anskuelse næres. Vi har i det nordligste Jyllands en Skribent i Venstrepressen, hvis Navn er Jens Damsgaard, og han har givet den nye Forstander en meget varm og uforbeholden Anerkendelse. Og der er ogsaa en hel Mængde Lærere tilhørende Partiet Venstre, som Gang paa Gang har udtalt deres Anerkendelse af den nye Forstanders pædagogiske Kvalifikationer. Naar det ærede Medlem Hr. S. C. Nørgaard saa skarpt angreb den nye Forstander for Lærerhøjskolen, er der noget, han bør være opmærksom paa, nemlig at siden den nye Forstander har overtaget Ledelsen af Skolen, er Antallet af Elever vokset. I 1923—24 var det 114, sidste Aar var